

Žmurke

KLER SAMBRUK

Preveo
Nenad Dropulić

■ Laguna ■

Naslov originala

Clare Sambrook
HIDE & SEEK

Copyright © Clare Sambrook, 2005

Translation Copyright @ 2006 za srpsko izdanje, Laguna

Medvedima

The publisher acknowledges support from the Scottish Arts Council towards the publication of this title.

Kraj polugodišta

Odrasli su održali raspravu o tome kako se dogodilo da dete nestane, ali nisu spominjali imena kao što to čine kad ih deca iznevere. Govorili su o katalogu grešaka, kao da su pogreške nešto što se pojavi u poštanskom sandučetu pa se plati kasnije.

Ja sam imao sopstvene zamisli. Krivio sam vozača i, različitim redom, prema raspoloženju:

Gospodina Prata – stvarno se tako zove* – najveselijeg učitelja u našoj školi, toliko opuštenog da se nije potrudio da provjeri jesu li svi u autobusu.

Mog brata, Danijela Piklsa, kome je bilo skoro pet godina, mada se ponekad tako ponašao da nikada ne biste rekli da mu je toliko.

Danovog nevidljivog druga Bifa.

I sebe, Harija Piklsa, koji je tog leta imao devet godina i malo više.

Sada je već prošlo dovoljno vremena i mogu da pričam o tome, čini mi se da je u redu da počnem, ne o izletu i danu kad je sve

---

* Nastavnikovo prezime Prat liči na glagol *prate* – brbljati, ćeretati. (Prim. prev.)

pošlo naopačke, nego o prethodnom danu, kad se moja teta Džoan udala za Otisa, a svi su govorili da je to početak nečeg čudesnog.

Mislim na moju mamu kako lupa nogama niz stepenice, u lepršavoj svilenoj haljini.

„A šta vi to tu radite?“

Sedeo sam Danijelu na licu. Bilo je očigledno šta radim. Pratio sam se da Ma nije tu i pustio još jedan.

„Fuuuu“, reče Danijel.

„Hari! To je odvratno!“ Kad je ljuta više se vidi da je Irkinja. „Prestani s tim. Šta se dešava?“

Ma nije palo na pamet da nas rastavi pre saslušanja. Prebrojao sam joj osam loptica vate između prstiju na nogama, divio se sjaju purpurnih noktiju, i nisam žurio, dok je Den dahtao i migoljio se između mojih nogu. Kad sam ispucao svu municiju rekao sam:

„Den me opet gnjavi.“

„Danijele, šta imaš da kažeš u svoju odbranu?“

Od njega se čuo prigušeni cvilež.

„Ima obojicu da vas isprašim.“ Nikad nas nije tukla. Odlučio sam da je vreme da ustanem.

„Hari neće da mi pomogne da nađem Bang Banga“, cvileo je Deni.

„Nemamo danas vremena da brinemo za Bang Banga. Hari, ne znam zašto osećaš obavezu da mučiš svog brata, a ti, Danijele, ne znam zašto to trpiš.“

Da je malo razmislila, sama bi našla odgovore.

„Pogledajte se na šta ličite.“

Odeća nam je bila izgužvana.

„Skidajte te košulje da ih opeglamo ponovo.“ Saterala nas je u perionicu pa smo skinuli naše odvratne ružičaste košulje.

„Hoću da budem vatrogasac“, reče Danijel.

Tu sam se slagao s njim. Imali smo prave vatrogasne uniforme koje šapuću kad hodaš, sa super srebrnim trakama što sve-

tlučaju u mraku, i prave šlemove, ne one plastične. Nisu nam dali da ih nosimo na venčanju. O, ne. Morali smo da obučemo pederske roze košulje da se slažu s haljinama deveruša.

Seli smo, onako goli do struka, na sušilicu. Trudio sam se da je ne udaram petama. Ma je peglala košulju oko dugmadi. Njene skoro crne obrve su se primakle bliže. Videli su joj se sifoni.

„Danas nema tuče“, rekla je. „Znate tačno šta se traži od vas.“

Nema šanse da ja to uradim.

Rekla je: „Mi smo sve što Džoan ima.“ Mislila je, pošto ona i Džoan nemaju roditelje.

„Ne biste pokvarili Džoanin veliki dan, zar ne?“

Nismo to hteli. Stvarno nismo, pa smo se rukovali i pomirili.

„Izvini, Hari.“

„Izvini, Danijele.“

Danijel mi se osmehnuo. Nisam mu uzvratio osmeh.

Ma je spustila peglu, rekla je: „Hoću da vas zamolim za jednu uslugu“, i pomogla Danijelu da obuče košulju.

Den vrisnu. Tek tada sam se nasmešio.

Ma mu skide košulju i protrese je da se ohladi. Tipično za Dena; on se nikada ni na šta ne žali. Pomogla mu je da se ponovo obuče.

„Ne znaju svi, kao što mi znamo, da Džoan i Otis žive zajedno, a nema nikakve potrebe da baš danas bude nekih vaših neočekivanih izjava. Razumete?“

„Razumemo, Ma“, rekoh. Zvučalo je kao neka tajna. Ne bi trebalo da imamo tajni.

Den je petljao s dugmadima i rekao na onaj svoj sanjalački način: „Ja sam voleo kad je Džoan živela ovde, kad je Otis našao devojkicu.“

Ma nas obojicu prostreli pogledom koji je pitao „Kako ste znali“. Ja nisam znao zašto je Džoan tada došla kod nas da živi, nisam mogao da poverujem da bi nas Otis ostavio zbog druge žene.

Ma se ujede za usnu, pažljivo – bila se našminkala za venčanje.

„Danas je početak nečeg divnog za Džoan i Otisa. Hajde da zaboravimo prošlost.“

Ja neću da pričam okolo o tome, ali neću ni da zaboravim.

Den skoči sa sušilice – „Ta-daaaaaa“ – i ponosno pokaza da se zakopčao.

Ma reče: „Ti si dobar dečko.“ Ne znam zašto. Pa nije to atomska fizika.

Den reče: „Da imamo televizor mogli bismo da ga uključimo u zid i upalimo i...“

Rekao sam bezglasno: „Ne sada, Danijele“, istovremeno kad je Ma to izgovorila naglas.

Ja i Den smo nahranjeni, očetkani i očešljani. Gurali smo se da stanemo na pločice tamo gde je sijalo sunce kad je ušao Ta, zgodan da umreš. Mirisao je na limetu. Nije nosio roze.

Ispužio je ruke i rekao: „Lepotani moji!“

Moja teta Džoan često kaže kako imamo oči kao Ta – krupne, smeđe oči koje prosto mame u krevet.

„Dečaci nisu lepi, dečaci su zgodni“, reče Danijel.

„Vi ste i lepi i zgodni“, reče Ta. „I skoro da kasnite. Bar mi moramo da stignemo na vreme.“

Venčanje je bilo usred Noting Hila, baš kao naša kuća. Trebalo je samo da izađemo iz kuće, pređemo trg s cvetnjakom, zađemo za ugao i popnemo se uz crkvene stepenice. Četrdeset pet sekundi ako malo požuriš. Merio sam vreme.

„Šator!“, oduševio se Den čim smo izašli iz kuće. Pomislio bi čovek da su se spustili Marsovci.

„To je nadstrešnica, Danijele“, rekao sam mu. „Za posle venčanja“, za slučaj da ipak nije ukapirao.

U susednom vrtu, Stidljivi Džefri isturi glavu iza *Tajmsa* i reče nešto. Verovatno nešto lepo, „Srećno“, ili „Želim vam lepo venčanje“, tako nešto. Nikad ne znaš tačno šta kaže zato što mrmlja.

Tamo na trgu gospođa Gomez je besnela jer je neko – „I nemojte da mislite da ne znam ko“ – ostavio otvorenu vodu na crevu. Prekinula je da zvizne za nama.

„Lepa ti je haljina, Ma“, rekla je Sebastijanova mama kad smo prošli pored nje. Onda se okrenula i zauralala u grmlje: „Ješćeš hladno ili nećeš jesti uopšte!“

Lišće se pomerilo, ali nismo videli Sebastijana, koji je majstor kamuflaže i alergičan je na kuće.

Prošli smo pored jazbine. Kal nas pozdravi dunuvši u školjku. Ta mu mahnu.

Ja, Kal i ostali veliki dečaci igrali smo se Gospodara muva dok Milin tata nije izgubio smisao za humor i oduzeo nam školjku. Mili je bila prase koje smo lovili kopljima. Ima dve godine. Nije nam zamerala. Pomogla nam je da sakupimo drva za ražanj.

Sebova mama viknu: „Kalume, jesi li video Sebastijana?“ Kal je birao kamenčiće za katapult i pravio se da je ne čuje. Imamo mi svoj kodeks časti, znate.

Kad smo skrenuli za ugao, Ma je ispustila ključeve i sagnula se po njih. Ta ju je pljesnuo po zadnjici. Ona ga udari po ruci.

„Prestani, Dome!“

Ali video sam da joj se to dopalo. Srećom, Kal je nišanio na jednooku mačku i nije ovo video.

Neću vam pričati mnogo o venčanju. Sva su ista, je l' da? Svi su se šapatom pitali hoće li se Džoan pojaviti na vreme. Ali bila je tačna. Nisam bio nervozan sve dok pastor nije upitao zna li neko od nas neki razlog zbog kog Džoan i Otis ne treba da se venčaju. Ta je znao neke razloge. Nadao sam se da ih neće reći. Uhvatio sam dah za sreću, zatvorio oči i pokušao da shvatim povodom čega su se ono Ma i Ta svađali u kupatilu.

„Nemoj opet o tome“, rekao je Ta.

„Ti si prvi počeo“, odvrtila je Ma.

„Samo sam spomenuo.“

„Znam ja šta hoćeš da kažeš.“

Sledeće nisam čuo. Ta je otvorio slavine. Kad ih je ponovo zatvorio, uhvatio sam: „Ne znam kako inteligentnu ženu može da zaludi takav čovek.“

„Kakav tačno čovek?“

Ta protrese penu za brijanje. „Zgodan. Privlačan. Otmen.“ Onda mu izlete: „Bokser.“

„Pa šta ako je bokser?“

„To je tako... Oni su svi glupaci i siledžije, Ma.“

„Dome! U čemu je tvoj problem?“

„Ostavimo to.“

„Ti to uvek iznova pokrećeš.“

Čuo sam grebanje njegovog brijanja, onog smrtonosnog što ga je dobio od svog tate.

„U redu, Ma“, rekao je to tiho, kao da se sprema neka opasnost. „Jesi li ga ikad videla da čita knjigu?“

Ma ne reče ništa. Mora da se pumpala za jednu od svojih eksplozija.

„Oh, a mi smo tako kulturan par.“ Glas joj je zapravo bio pun smeha. „Ma Tali, *Ja i moji dečaci*.“

„Tvoja rubrika je zapravo veoma dobra.“ Rastezao je lice, najverovatnije se brijući oko usana.

„Pa nije baš Dostojevski, Dome. A tek ti.“

„Šta ja? Do đavola! Uh!“

„Mislim da se doživotna pretplata na *Lanset* ne računa u kulturu.“

„Samo kažem da...“

„Dome. Molim te, ne želim da mislim kako je otac moje dece snob.“

Ta uzdahnu. „Možda i jesam. Da. Verovatno je u meni problem. Znaš koliko mi je stalo do Džoan.“

„Mili“, reče ona, „krv ti kaplje po podu.“

Plop! Plop! Veliki plop! Samo Ma može istovremeno da pobedi u svađi i da kaki.

* * *

Danijel kinu. To mu je od cveća. Ali bilo je sve u redu. Upotrebio je maramicu kako ga je Ma naučila.

Što god da je Ta mislio, nije rekao, pa je pastor nastavio s venčanjem.

Ispostavilo se da se Džoan zapravo zove Meredith Džoan. To je za neke bila novost. Za mene i Dena nije. Mi smo to saznali na probama.

Mislio sam da će se sve završiti kako valja, ali onda je došlo „Da čuvate i pazite“ i Otis je... pa, kako da vam kažem? Otis, koji je čitav sat mogao da preskače konopac, koji je mogao da uradi trideset sklekova s Danijelom na leđima, Otis je zaplakao. Mislim stvarno zaplakao, zajecao glasno. Samo što nisam umro od sramote.

Danijel je, kao idiot, stao između Otisa i Džoan, uzeo Otisa za palac i stegao ga. Otis prestade da plače i promrsi Danijelu kosu. Onda mi je bilo krivo što se ja toga nisam prvi setio.

Posle toga sve je išlo po planu. Niko nije pao u nesvest. Prsten nije izgubljen. Ja i Den bili smo savršeni paževi. Nismo se tukli, nismo prdeli i nismo nervirali deveruše.

Ja sam imao malo poteškoća kad su Otis i Džoan počeli ono kako će poštovati tela jedno drugog. Usne su mi se trznule. Osećao sam kako me obuzima kikot. Ali bio sam spreman. Stegnuo sam zube i u glavi nabrajao moju omiljenu postavu *Spursa*, uključujući i rezerve.

Pretpostavljam da znate kakvi su svadbene prijemi – pileća salata, božićna torta i govori od kojih vas zaboli vrat. Na Džoaninom i Otisovom venčanju nije bilo tako. Odrasli su jeli neke puzeće stvarčice koje bi im otplesale s tanjira ako ih brzo ne nabodu viljuškom. Ja sam jeo moje naročite banane koje Otisova mama ispasira s njenim tajnim sastojkom. A Den je uzeo jedan krompir pečen u ljusci s danskim maslacem, njegovo najomiljenije jelo na svetu.

Za desert smo imali crni krem od čokolade. Otis i Džoan su ustali, zahvalili svakome, rekli koliko vole jedno drugo i Otis je – od ovoga mi se povraćalo – zahvalio Danijelu „što nas je spojio“.

Ipak, to je bilo istina.

Prosto sam video Den Dena, debeo, glup, ima dve godine i pokušava da se provuče između rešetaka kafea u parku Holand. Glavu je lako provukao, ali ramena nisu htela da prođu, a kad je pokušao da se izvuče, zaglavio se. Nije zaplakao, još ne. Uhvatio se za rešetke s obe strane i pomerao glavu gore-dole pokušavajući da nađe širi razmak. Nije ga bilo. Okrenuo je glavu koliko god je mogao i digao jednu nogu. Ni to nije uspešlo, pa je stao i zamislio se. Prikrao sam mu se s leđa i gurnuo ga. Viknuo je, ali još se nije rasplakao.

Pogledao sam naokolo da vidim ima li koga da nam pomogne. Uz malo sreće srediću sve tako da Ma ne sazna. Odmah s druge strane rešetke jedna trudnica i malo dete priredili su piknik na ćebet. Nikakve koristi od njih. Malo dalje neki žgoljavi dečaci igrali su fudbal. Jedan je osvojio loptu i pokazao ostalima prst. Izgledali su mi kao opaki dečaci. Na drugom kraju parka ljudi su bešumno igrali tenis. Danijel nekako zakrklja.

Potrčao sam uz stepenice kafea da pozovem Ma i Džoan. Videle bi nas da nisu jele sladoled i smejele se. Rekao sam im šta je Danijel uradio, savršeno im odglumivši krkljanje. Prestale su da se smeju i požurile ka ogradi. Ja sam zaostao da spasem čokoladne mrvice. Znate, nisu bacile kornete.

Kad sam ih sustigao, Ma je govorila: „U redu je, Den Dene, u redu je“, ali onako, kad odmah znaš da uopšte nije u redu. Obrisao sam usta od čokolade. Denu je donja usna podrhtavala.

Džoan reče usiljeno veselim glasom: „Ovo će da sredi Opasni Miš.“

Nebo je potamnelo. Video sam kako lišće drhti. Den je zaplakao.

Džoan reče: „Hari, molim te, donesi mi tašnu, hoćeš?“

Verovatno sa sobom nosi važnu opremu za spasavanje života, pošto je medicinska sestra u bolnici. Otrčao sam po tašnu i držao je dok je ona kopala po njoj i na kraju izvukla bocu. Na boci je pisalo „Bodi šop“ i nešto o šargarepama. Namazala je Danijelove uši narandžastom tečnošću.

„Smrdiiiiiiii!“ viknuo je Danijel.

Vrat mu je postajao sve deblji. Ma ga je uhvatila za ruke i zajecala: „Pokušaj da se opustiš!“

Njemu lice postade ljubičasto. Onda je počela kiša. Nismo imali jakne.

Ono dete je vrištalo i šutiralo stvari koje je njegova majka pokušavala da sakupi. Teniseri su potrčali da se sakriju od kiše. Fudbaleri su psovali navlačeći jakne. Ja sam lizao čokoladnu kišu s usana.

Džoan reče: „Hajde da pozovemo vatrogasce.“

Super! Nikad u životu nisam video da neko to uradi.

Džoan zavuče ruku u tašnu. Izvadila je mobilni telefon i ispustila ga, zbog kiše i losiona. Podigla ga je i ukucala 999.

Kiša mi je kapala s nosa i drhtao sam. Piškilo mi se. Prošle su godine dok se neko nije javio.

Danijel je već samo cvileo kad sam video jednu tačkicu kako ide k nama od teniskih igrališta. Tačkica se pretvorila u vatrogasca – imao je šlem i sve ostalo. Trčao je kao bog ili kao Linford Kristi. Približio nam se pre nego što se to činilo mogućim, zgodan i crn, i nadneo se nad nas pored ograde. Doneo je polugu i mir koji je trenutno delovao na nas poput čarolije.

Želeo sam da me primeti. On je gledao Danijela. Čučnuo je pored mog brata, primakao mu lice i osmehnuo se. Kao da su jedina dva čoveka u parku.

„Ovo radim vrlo dobro“, rekao je i ja sam mu verovao.

Skinuo je šlem i pružio mi ga. Iz njega je izbijala vrućina. Spustio je polugu na zemlju, uhvatio jednu šipku, nagnuo se

unazad, a nogu u teškoj čizmi oslonio na drugu šipku. Danova meka bebeća kosa milovala je blatnjave rubove čizme. Vatrogasac se napeo, sklopio oči, disao kroz nos. Ma slabašno podiže ruku. Šipka se savi kao da je od gume. Danijel pade napred. Pre nego što je licem udario o zemlju vatrogasac ga je uhvatio jednom rukom, provukao ga kroz razmak u ogradi i spustio ga Ma u ruke. Sve se desilo u jednom trenutku i za taj trenutak ja sam zavoleo Otisa.

Teti Džoan za to je trebalo mnogo duže.

Otisova porodica je potpuno ćaknuta. Bilo ih je kao žutih mra-va, i brzo sam se prijateljio sa svima. Ja i Den smo čak plesali s deverušama. Moja je znala da govori španski, da svira violinu i da igra fudbal. Rekla je: „Vidimo se“ kad smo završili. Otisova mama je rekla da sam odličan igrač i da je lepo što je Otis dobio dečake u porodicu. On ima dva mlađa brata, ali oni su već muškarci pa se ne računaju. Rekao sam joj kako ne vidim da se Den pretvara u muškarca, a ona se nasmejala. Otkrivao sam kako je odraslima kad malo popiju.

Mi smo poslednji od dece ostali na svadbi. Den je ležao raširenih ruku na nekim stolicama, pokriven Otisovim sakoom. Lako sam mogao da mu ubacim zrno grožđa u širom otvorena usta, ali sam umesto toga gledao parove kako igraju. Privijeni jedno uz drugo njihali su se uz njanjavu muziku. Obojena svetla klizila su po podu.

Da ne bih zaspao pokušavao sam da prebrojim vatrogasce. Bilo bi mi lakše da su poneli sekire ili tako nešto.

U glavi sam održao takmičenje za najzgodniji par. Ma i Ta morali su da učestvuju. Ta je rukom pritiskao donji deo leđa Ma, privijao je uz sebe, njuškao joj kosu. Džoan je imala plave nasmejjane oči i sjajnu crnu kosu kao Ma, samo što je Džoan izgledala kao da će poleteti s poda i proći kroz tendu, toliko je bila srećna. Srećom, Otis ju je grlio svojim snažnim rukama.

Trebalo je oni da pobeđu, stvarno. Mislim, to je bilo njihovo venčanje. Pobeđu sam dodelio Ma i Ta, za dlaku.

Danijel se trgao poput bebe. Spustio sam mu ruku na grudi i rekao mu: „U redu je, samo ti spavaj“, pa je nastavio.

Sledeće čega se sećam jeste da me je Ta naslonio na naša vrata dok je po svim džepovima tražio ključeve. Bili su kod Ma. Ta me je uneo u kuću i poneo uza stepenice. Iza nas Ma je udarila Danijelovom glavom o ogradu.

Danijel u snu reče: „Svi imaju televizor.“

Ma se nasmeja. „Nemoj sada, Danije.“

Ta me je u tami bacio na krevet. Trudio se da bude nežan. Nije mu išlo. Mučio se da mi izuje cipele.

„Čičak traka“, rekao sam mu, i onda je uspeo.

Otkopčao mi je pantalone, svukao ih s mene za nogavice, otkopčao mi košulju i ostavio je na meni. Bio je grub i to mi se dopadalo. Nije se mučio s boksericama i čarapama.

„Zubi, Ta.“

„Ne večeras, slatki moj.“

Ta mi je povukao jorgan do brade i ututkao ga sa strana. Nagnuo se da me poljubi i zabio mi nos u oko. Poljubio me je u čelo, pomilovao me po kosi i promrmljao nešto sladunjavo. Nisam razaznao reči. Dah mu je mirisao na vino. Bio je popu-šio cigaru. Bockao me je.

Protandrkao je podzemni voz, zatim još jedan. Zvučali su umorno, kao da su pošli kući na spavanje.

D-di, d-di, govorili su vozovi. D-di, d-di.

Čuo sam Ma kako se na prstima penje iz Danove sobe. Srela se s Ta na odmorištu. Čuo sam tihe, šaljive glasove. Činilo se da se rvu. Kikotali su se i ućutkivali jedno drugo. To mora da je bila poslednja noć kad sam zaspao osećajući se bezbedno.